

DANSKE KRÆFTFORSKNINGSDAGE 2024

Hvordan inddrages seksuelle aspekter i omsorgen for patienter med hæmatologisk kræft?

Kristina Nørskov, sygeplejerske, post.doc.

Afdeling for Blodsygdomme, Rigshospitalet; Hæmatologisk afdeling, Sjællands Universitetshospital Roskilde.

#DKD2024

#SamarbejdeOmKræft

Rigshospitalet

Sli.do

#131525

Danskernes seksuelle sundhed

- 9 ud af 10 danskere betragter sexlivet som en central del af deres livskvalitet
- 7 % mænd oplever rejsningsbesvær
- 21 % kvinder oplever seksuel dysfunktion

Seksuel sundhed hos patienter med hæmatologisk kræft

Høj symptombyrde og multiple senfølger

Smerter ved samleje, vaginal tørhed, arvæv og stenose

Rejsningsbesvær, svært ved at opnå orgasme, lavt niveau af kønshormon og øget følsomhed i huden

Begrænset viden om omfanget af seksuelle symptomer og senfølger

Seksuel sundhed hos danske patienter med hæmatologisk kræft

- Omfang af seksuel dysfunktion
- Forstå faktorer, der påvirker seksuel aktivitet og funktion
- Identificere mål for interventioner
- Kommunikation med sundhedsprofessionelle

Kommunikation med sundhedsprofessionelle

To-vejs-tabu

Barrierer - seksualitet og intimitet

Sundhedsprofessionelle

- Frygt for at krænke egen/patientens blufærdighed
- Bange for at åbne for spørgsmål, som ikke kan besvares
- Mangel på viden
- Mangel på tid

Patienten

- Frygt for ikke blive taget alvorligt
- Skamfuldt, akavet eller ubehageligt at tale om seksuelle emner
- "luksusproblem"

Voksne > 18 år

Akut leukæmi, kronisk leukæmi, Myelomatose, Lymfom og Myelodysplastisk syndrom.

6 måneder til 10 år efter diagnosen

N= 362 (23.5 %)

63 år (18-91 år)

54.7% kvinder

70.4% gift/samboende

41.2% < 4 år efter diagnosen

Seksuel dysfunktion

Alder

Søvnproblemer (kvinder)

Fatigue (kvinder)

Lavere livskvalitet

40% rapporterede seksuel bekymring - hyppigst fra 40-65 år

Værktøjer i klinisk praksis

Anbefaling # 1 Samtale med patienten omkring seksuel sundhed og dysfunktion på diagnosetidspunktet og løbende

Anbefaling # 2 Anvendelse af screeningsredskaber i klinisk praksis:

EORTC QLQ-SH22 (17 items, mænd og kvinder)

FSFI (19 items, kvinder)

IIEF (5/15 items, mænd)

Anbefaling # 3 Henvisning til tværfaglige samarbejdspartnere som urologer, gynækologer, psykologer og sexologisk klinik.

5 gode råd

- Brug generaliserede vendinger
- Seksualitet er mere end samleje
- Brug det sprog, der falder dig selv naturligt
- Sex har ingen alder
- Spørg åbent og fordomsfrit

Fremtidige interventionsstudier

BETTER – modellen

Kristina Nørskov

Klinisk sygeplejespecialist, post.doc.

Afdeling for Blodsygdomme / Hæmatologisk Afdeling

Rigshospitalet / Sjællands Universitetshospital Roskilde

E- mail: kristina.holmegaard.noerskov@regionh.dk

#DKD2024

#SamarbejdeOmKræft

Sli.do

#131525